

Wprowadzenie

Dwudziesty czwarty tom „Śląskich Miscellaneów” został dedykowany pamięci Profesor Ireny Bajerowej – jest to wyraz wdzięczności śląskiego środowiska uniwersyteckiego dla Badaczki, która całe życie uczyła nas mądroj i odpowiedzialnej miłości do Polski i Śląska. Zagadnienia językowe zdominowały zatem w pewnym sensie tematykę rocznika, który otwiera tekst Krystyny Kleszczowej poświęcony w całości sylwetce Uczonej.

Blok tekstów językoznawczych w większym stopniu nawiązuje do spuścizny naukowej Profesor Bajerowej. Zarówno w bezpośredniej refleksji: dialektologicznej, z historii języka czy słownictwa etycznego (Helena Synowiec, Bożena Cząstka, Lucyna Sadzikowska), jak i pośrednio – tylko przez podjęcie tematyki – zamyka się pewna całość problemowa: od tego, co minione, a co trwa w języku, aż po współczesną leksykografię (Agnieszka Bajor, Hanna Langer).

Druga część rocznika łączy różne treści: literaturoznawczą (Edyta Korepta, Katarzyna Bereta, Łucja Dawid), bibliologiczną (Wiesława Bertman, Aneta Sokół), kulturoznawczą (Henryka Andrzejczak, Sylwia Gajownik, Piotr Skowronek).

Dwie refleksje narzucają się nieuchronnie. Po pierwsze: na łamach „Śląskich Miscellaneów” widać wyraźnie zmianę pokolenia badaczy; wchodzi pokolenie młodsze, pełne pasji, czasem nawet ostro spoglądające na zagadnienia, ale przede wszystkim odkrywające nowe przestrzenie naukowej refleksji i odmiennie odczytujące problemy, które – wydawać by się mogło – zostały już wszechstronnie opisane i zinterpretowane. I to niewątpliwie ma wymiar optymistyczny, cała bowiem tematyka śląskoznawcza, w najszerszym tego słowa znaczeniu, jest wciąż atrakcyjna i inspirująca. Po drugie: ten tom „Śląskich Miscellaneów” jest zarazem powitaniem, jak i swego rodzaju epitafium: oto otwiera go pożegnanie i zamyka też pożegnanie – Zbyszka Bednorza, nestora polskich i śląskich pisarzy, który gościł w tomie 5. „Śląskich Miscellaneów”. Taki był właśnie rok 2010, w którym odeszli od nas: prof. Irena Bajerowa, Zbyszko Bednorz, a także Henryk Mikołaj Górecki, o którym pisze Piotr Skowronek. Oni są właśnie duchowymi patronami tego tomu.

Krystyna Heska-Kwaśniewicz